

FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT

OPPFØLGINGSRAPPORT

OFFENTLIGE ANSKAFFELSER I BODØ KOMMUNE

2007

FORORD

Med bakgrunn i resultatene som framkom av ”forvaltningsrevisjonsrapport om offentlige anskaffelser 2006” besluttet kontrollutvalget i Bodø kommune i sak 12/06 at Salten kommunerevisjon IKS skal gjennomføre en oppfølgingsundersøkelse i form av kontroll av ytterligere 3 enkeltstående anskaffelser i kommunen ved stikkprøver.

Denne rapporten oppsummerer resultatene fra undersøkelsen.

Bodø, den 07.03.07.

Arne Willy Hillestad
Kommunerevisor

Eivind Berg
Forvaltningsrevisor

INNHOLDSFORTEGNELSE:

0. SAMMENDRAG	4
1. INNLEDNING	5
2. FORMÅL, PROBLEMSTILLINGER, DEFINISJONER OG AVGRENSNINGER.....	5
2.1 Formål.....	5
2.2 Problemstilling.....	5
2.3 Definisjoner	5
3. METODE OG GJENNOMFØRING	6
3.1 Metode.....	6
3.2 Utvalgte anskaffelser	6
4. REVISJONSKRITERIER.....	7
5. ER KOMMUNENS RUTINER FOR OFFENTLIGE ANSKAFFELSER I TRÅD MED REGELVERKET?	7
5.1 Kriterier	7
5.2 Fakta	9
5.3 Vurderinger.....	11
6. KONKLUSJONER	13
7. RÅDMANNENS UTTALELSE.....	13

Vedlegg 1: Rådmannens uttalelse

Vedlegg 2: Redegjørelse fra kommunaldirektør, teknisk avdeling
vedrørende ”innkjøp av brannbil”

Vedlegg 3: Redegjørelse fra brann- og beredskapskontoret vedrørende
”innkjøp av brannbil”

0. SAMMENDRAG

Formålet med prosjektet har vært å se på om kommunens rutiner for offentlige anskaffelser i tråd med regelverket? I den sammenheng har vi plukket ut 3 tilfeldig utvalgte anskaffelser for nærmere gjennomgang.

To av anskaffelsene vi har sett på anses å i all hovedsak være gjennomført i tråd med lov, forskrift og retningslinjer. Dette gjelder anskaffelsene ”feieaggregat” og ”redskapsbærer”. Det eneste vi finner å bemerke på disse to anskaffelsene er at protokollføringen ikke har vært helt tilfredsstillende. Når det gjelder anskaffelsen ”innkjøp av brukt brannbil” er saken en noe annen. Det er foretatt et direkte kjøp, uten at det foreligger dokumentasjon på at noen av forutsetningene i § 11-2, som må ligge til grunn for at en direkte anskaffelse skal kunne gjennomføres, er oppfylt. Anskaffelsen er heller ikke utlyst i Doffin, og det foreligger ikke skatteattester for leverandør.

Rådmannen uttaler at kommunen i hovedsak er enig i konklusjonene i rapporten, og at kommunen for ettertiden vil innskjerpe kravene til hvordan protokoller skal føres. Når det gjelder innkjøpet av brukt brannbil erkjenner kommunen at anskaffelsen etter lovverket skulle vært utlyst i Doffin, samtidig som den mener beslutningen var forståelig ut fra situasjonen brannvesenet var i. Det presiseres imidlertid at denne anskaffelsen ikke skal danne mal for hvordan kommunen skal håndtere slike saker i framtida selv om det gjelder brukt materiell det er sterk konkurranse om.

1. INNLEDNING

Lov og forskrifter om offentlige anskaffelser skal bidra til økt verdiskapning i samfunnet ved å sikre mest mulig effektiv ressursbruk i offentlige anskaffelser basert på forretningsmessighet og likebehandling. Krav om konkurranse og likebehandling, og forbudet mot diskriminering, skal legges til grunn for valg og vurderinger ved all offentlig anskaffelse uten hensyn til anskaffelsens art eller størrelse.

Med bakgrunn i resultatene som framkom av ”forvaltningsrevisjonsrapport om offentlige anskaffelser 2006” har kontrollutvalget i Bodø kommune vedtatt at Salten Kommunerevisjon skal gjennomføre kontroll av ytterligere 3 enkeltstående anskaffelser i kommunen ved stikkprøver.

2. FORMÅL, PROBLEMSTILLINGER, DEFINISJONER OG AVGRENSNINGER

2.1 Formål

Formålet med prosjektet er å rette fokus mot kommunens rutiner for offentlige anskaffelser.

2.2 Problemstilling

Av formålet har vi utledet følgende problemstilling:

Er kommunens rutiner for offentlige anskaffelser i tråd med regelverket?

2.3 Definisjoner

Terskelverdi

Terskelverdi angir en beløpsmessig verdi for de ulike typer av anskaffelser og har betydning for hvilke regler i forskriften som gjelder for denne anskaffelsen. Terskelverdiene angir blant annet grensen for krav om utlysning av konkurransen. Terskelverdiene utgjør for vare- og tjenestekjøp kr 1.800.000,- eks. mva. i 2004/2005 og kr 1.700.000,- eks. mva. i 2006. For bygg- og anleggsprosjekter utgjør terskelverdiene kr 38.500.000,- eks. mva. i 2004/2005 og kr 41.250.000,- eks. mva. i 2006.

Direkte kjøp

Dette er anskaffelser som ikke er utlyst for konkurranse. Slike kjøp kan foretas under bestemte vilkår, blant annet; Kontraktens verdi er under 500.000,- eks. mva., kun en leverandør i markedet, usedvanlig fordelaktig tilbud og at det ikke er tid til å gjennomføre konkurranse. Det vises for øvrig til forskriftens §11-2.

Innkjøpsavtale/rammeavtale

Dette er avtaler mellom oppdragsgiver og en eller flere leverandører som har til formål å fastlegge vilkårene, særlig med hensyn til priser og eventuelt planlagt mengde, for kontrakter som skal tildeles i løpet av en bestemt periode. Rammeavtalene kan inndeles i avtaler som både innebærer kjøpsrett og kjøpsplikt, og avtaler som kun innebærer at kommunen har en kjøpsrett. Avtaler som inngås for svært lange perioder, vil kunne bli ansett for å være i strid med regelverket da et grunnleggende prinsipp er konkurranse om leveranser til det offentlige. Ifølge "Veileder til forskrift om offentlige anskaffelser" bør derfor lange kontraktperioder begrunnes svært godt. Som en hovedregel bør rammeavtalene ikke ha lengre varighet enn 3-4 år.

Vedståelsesfrist

Oppdragsgiver skal fastsette den tiden tilbudene er bindene (vedståelsesfrist). Fristen skal angis med dato og klokkeslett. Den bør ikke settes lengre enn det som er nødvendig av hensyn til behandlingen av tilbudene. Fremgår ikke annet av konkurransegrunnlaget, utløper vedståelsesfristen kl 24.00. 30 dager etter tilbudsfristens utløp (Forskrift om offentlige anskaffelser § 7-5).

3. METODE OG GJENNOMFØRING

Undersøkelsen er gjennomført i henhold til Norges kommunerevisorforbunds Standard for forvaltningsrevisjon RSK 001.

3.1 Metode

I våre undersøkelser har vi hatt samtaler med de som har administrert de anskaffelsene vi har plukket ut for nærmere gjennomgang, dvs. personer ved Bodø Bydrift, Brann og beredskapskontoret samt kommunaldirektør teknisk avdeling. Vi har videre gjennomført analyser av dokumenter og informasjon relatert til de utvalgte anskaffelsene. Alle relevante dokumenter er stilt til vår disposisjon.

3.2 Utvalgte anskaffelser

Kravet om utlysning gjelder i dag i utgangspunktet for alle anskaffelser som har en verdi over kr 500.000,- eks. mva. Beløpsgrensen ble hevet fra kr 200.000,- til 500.000,- 09.09.05. Vi har tatt utgangspunkt i kommuneregnskapet for 2006 og plukket 3 tilfeldige anskaffelser som alle har en verdi som tilsier krav om utlysning i Doffin. Følgende anskaffelser ble valgt ut for nærmere gjennomgang:

Anskaffelse	Type kontrakt	Kontraksverdi eks. mva.	Anskaffet i regi av
Brannbil	Varekontrakt	840.000	Brann- og beredskapskontoret
Feieaggregat	Varekontrakt	1.699.000	Bodø bydrift
Redskapsbærer	Varekontrakt	891.150	Bodø bydrift

4. REVISJONSKRITERIER

Revisjonskriteriene er en samlebetegnelse på de krav og forventninger som kan stilles til den funksjon, aktivitet eller prosedyre som er gjenstand for forvaltningsrevisjon. Kriteriene holdt sammen med faktagrunnlaget danner basis for de analyser og vurderinger som foretas, og de konklusjoner som trekkes i en forvaltningsrevisjon. Aktuelle kilder for utredning av revisjonskriterier er lover, forskrifter, retningslinjer, vedtak, avtaler og anerkjent teori. I denne undersøkelsen har vi lagt til grunn:

- Lov om offentlige anskaffelser av 16.07.99
- Forskrift om offentlige anskaffelser av 15.06.01
- Veileder til forskrift om offentlige anskaffelser (Handels- og næringsdepartementet)
- Veileder til reglene om offentlige anskaffelser (Fornyings- og administrasjonsdepartementet)
- Veileder ”Beste praksis – offentlige anskaffelser”
- Veileder ”Miljø og regelverket for offentlige anskaffelser” (Nærings- og Handelsdep. 2004).

En mer utdypende beskrivelse av revisjonskriteriene fremgår av kapittel 5.1.

5. ER KOMMUNENS RUTINER FOR OFFENTLIGE ANSKAFFELSER I TRÅD MED REGELVERKET?

5.1 Kriterier

Med bakgrunn i lov og forskrift om offentlige anskaffelser har vi lagt til grunn følgende kriterier i vår undersøkelse:

Anskaffelsesprosedyrer:

Forskrift om offentlige anskaffelser angir hvilke anskaffelsesprosedyrer som er tillatte. Anskaffelser over terskelverdi skal skje ved åpen eller begrenset anbudskonkurranse, og unntaksvis som konkurranse med forhandlinger. Anskaffelser under terskelverdi kan skje enten ved åpen eller begrenset anbudskonkurranse eller som konkurranse ved forhandlinger. Direkte kjøp kan skje på bestemte vilkår.

Krav om kunngjøring, fremgangsmåter og tidsfrister:

Det er kunngjøringsplikt for alle kontrakter over 500.000,- eks mva (kr 200.000,- frem til 09.09.05). Når anskaffelsen overstiger terskelverdi, skal både konkurransen og konkurranseresultatet kunngjøres. Kunngjøringen skal skje på fastsatte skjema fra Norsk Lysningsblad og sendes inn for godkjenning før innmelding i Doffin¹ og eventuelt TED². Ved anskaffelser over terskelverdiene er det satt bestemte minimumsfrister ved kunngjøring. Det er ikke satt slike frister for anskaffelser under terskelverdi. Detaljerte tidsfrister er angitt i forskriftens §§ 7-1, 7-2, 7-3, 7-4 og 14-1.

¹ DOFFIN er den norske elektroniske kunngjøringsdatabasen for offentlig innkjøpsinformasjon.

² TED er EU's offisielle kanal for kunngjøring av offentlige anskaffelser.

Krav til konkurransegrunnlag:

Oppdragsgiver skal utarbeide et konkurransegrunnlag. Av konkurransegrunnlaget skal reglene for konkurransen fremgå, og det skal opplyses om forhold som har betydning for leverandørene. Ytelsen skal beskrives og det skal oppgis hvilke kriterier som legges til grunn for valg av leverandør. Oppdragsgiver skal så langt som mulig stille miljøkrav til leverandør og ytelse. Det skal opplyses om vedståelsesfrist.

Krav om skatteattester og HMS-egenerklæring:

Ved all anskaffelse, både over og under terskelverdi, skal det kreves skatteattester (to ulike attester) og HMS-egenerklæring fra de deltakende leverandører i konkurransen. Unntaket fra kravet om HMS-egenerklæring er rene varekontrakter. Attestene skal ikke være eldre enn 6 måneder.

Krav til registrering, tilbudsåpning og protokollføring:

Tilbudene skal påføres tidspunkt for mottakelse etter hvert som de kommer inn. På anmodning skal oppdragsgiver skriftlig bekrefte når tilbudet er mottatt. Rettidig levert tilbud skal åpnes på det tidspunkt og på det sted som er oppgitt i konkurransegrunnlaget. Åpningen skal foretas av minst to representanter for kommunen/oppdragsgiver.

For hver konkurranse skal det føres protokoll. Protokollen skal beskrive alle vesentlige forhold og viktige beslutninger gjennom hele anskaffelsesprosessen. Protokollen skal blant annet ha opplysninger om:

- *Oppdragsgiver og en beskrivelse av hva som skal anskaffes*
- *Forhold som begrunner eventuell konkurranse med forhandling eller hasteprosedyrer*
- *Navn på leverandører som eventuelt ble avvist og begrunnelse for avvisningen*
- *Navn på leverandører som har skatte- og avgiftsrestanser og som likevel har fått delta og begrunnelse for dette*
- *Navn på den/de leverandører som ble tildelt kontrakt*
- *Begrunnelse for valg av tilbud med angivelse av tilbudets verdi og relative fordeler og egenskaper i forhold til de øvrige tilbudene.*

Krav til meddelelse, kunngjøring om tildeling av kontrakt og opplysning om klageadgang:

Tilbakemelding til deltakerne i konkurransen om hvilket tilbud som er valgt skal skje skriftlig og i "rimelig tid" før kontrakt undertegnes. Det er ikke satt bestemte tidsfrister. I veileder til forskrift om offentlige anskaffelser er 10 dager foreslått som rimelig i normaltillfeller. Meddelelsen skal inneholde en begrunnelse for valget og skal angi frist for leverandør til å klage over beslutningen.

5.2 Fakta

Vi gir her et kort sammendrag av de tre utvalgte anskaffelsene.

Innkjøp av feieaggregat – Varekontrakt – anskaffet i regi av Bodø bydrift.

Anskaffelsen hadde en anslått verdi på 1.699.000 eks mva. Konkurransen er kunngjort som åpen anbudskonkurranse i Doffin. Konkurransesgrunnlaget inneholder en beskrivelse av konkurransen, og det er opplyst om kriteriene for tildeling av kontrakt.

Det er ikke stilt miljøkrav til selve ytelsen. Det er stilt miljøkrav til leverandøren: Det opplyses at det vektlegges at leverandør har, eller jobber for å få, et bevist forhold til internkontroll, og at det kan bli aktuelt å gå nærmere inn i detalj på dette. Det kreves forelagt innholdsfortegnelse for HMS-håndboken, målsetting for HMS-arbeidet samt navn på HMS-ansvarlig.

Det er opplyst om frist for mottakelse av tilbud, både dato og klokkeslett er angitt. Det er videre angitt en vedståelsesfrist på 100 dager fra og med signeringsdato. Det er satt fram krav om skatteattester og HMS-egenerklæring. Disse foreligger også for anbudsvinner. Alle tilbudene er påført tidspunkt for mottakelse. Dette dokumenteres gjennom et skriv/en liste, der tilbudene er påført tidspunkt for mottakelse etter hvert som de er kommet inn. Der er angitt i konkurransegrunnlaget tilbudsåpningen vil finne sted 16.02.05 kl 1200 på Herredshuset. Tilbudsåpningen skjedde som angitt. Det framkommer imidlertid ikke av protokollen *hvor* tilbudsåpningen finner sted. Tilbudsåpningen er gjennomført av to representanter for kommunen.

Kommunen har ført protokoll for konkurransen. Denne er imidlertid ikke fullstendig. Navnet på leverandøren som ble tildelt kontrakt framkommer ikke av protokollen. Kriterier for valg av leverandør er listet opp i protokollen, men det framgår ikke hvorvidt dette er de kriterier som ble listet opp på forhånd eller hvorvidt dette er kriteriene som begrunner valget av anbudsvinner. Tilbudet fra anbudsvinner er ikke angitt med verdi, og er heller ikke vurdert opp mot øvrige tilbud.

Kommunen har meddelt alle deltakerne sitt valg av leverandør skriftlig og i rimelig tid før kontrakt er inngått³. Meddelelsen gir en begrunnelse for valg av leverandør. Det opplyses at utvelgelsen er foretatt i henhold til de kriterier som var oppgitt i konkurransegrunnlaget, og at anbudsvinner hadde det beste totaløkonomiske tilbudet, særlig når det gjaldt pris. Meddelelsen angir også en klagefrist på 10 dager.

Innkjøp av redskapsbærer – Varekontrakt – anskaffet i regi av Bodø bydrift.

Anskaffelsen hadde en verdi på 891.150 eks mva. Konkurransen er kunngjort som åpen anbudskonkurranse i Doffin. Konkurransesgrunnlaget inneholder en beskrivelse av konkurransen, og det er opplyst om kriteriene for tildeling av kontrakt. Det er ikke stilt miljøkrav til selve ytelsen.

³ Deltakerne ble meddelt 10.05.05. Kontrakten ble inngått 15.09.05.

Det er stilt miljøkrav til leverandøren: Det opplyses at det vektlegges at leverandør har, eller jobber for å få, et bevist forhold til internkontroll, og at det kan bli aktuelt å gå nærmere inn i detalj på dette. Det kreves forelagt innholdsfortegnelse for HMS-håndboken, målsetting for HMS-arbeidet samt navn på HMS-ansvarlig.

Det er opplyst om frist for mottakelse av tilbud, både dato og klokkeslett er angitt. Det er videre angitt en vedståelsesfrist på 100 dager fra og med signeringsdato. Det er satt fram krav om skatteattester og HMS-egenerklæring. Disse foreligger også for anbudsvinner. To leverandører leverte inn tilbud. Tilbudene er påført tidspunkt for mottakelse. Dette dokumenteres gjennom et skriv/en liste, der tilbudene er påført tidspunkt for mottakelse etter hvert som de er kommet inn. Der er angitt i konkurransegrunnlaget tilbudsåpningen vil finne sted 04.04.06 kl 1215 på Herredshuset. Tilbudsåpningen skjedde på angitt sted, og angitt dato, men kl 1200, altså et kvarter før angitt klokkeslett. Tilbudsåpningen er gjennomført av to representanter for kommunen.

Kommunen har ført protokoll for konkurransen. Denne er imidlertid ikke fullstendig. Navnet på leverandøren som ble tildelt kontrakt framkommer ikke av protokollen. Kriterier for valg av leverandør er listet opp i protokollen, men det framgår ikke hvorvidt dette er de kriterier som ble listet opp på forhånd eller hvorvidt dette er kriteriene som begrunner valget av anbudsvinner. Tilbudet fra anbudsvinner er ikke angitt med verdi, og er heller ikke vurdert opp mot øvrige tilbud.

Kommunen har meddelt alle deltakerne sitt valg av leverandør skriftlig og i rimelig tid før kontrakt er inngått⁴. Meddelelsen gir en begrunnelse for valg av leverandør. Det opplyses at utvelgelsen er foretatt i henhold til de kriterier som var oppgitt i konkurransegrunnlaget, og at anbudsvinner hadde det beste totaløkonomiske tilbudet, særlig når det gjaldt totalpris, inkludert innbytte av brukt hjullaster. Meddelelsen angir også en klagefrist på 13 dager.

Innkjøp av (brukt) brannbil – Varekontrakt – anskaffet i regi av Brann- og beredskapskontoret.

Anskaffelsen hadde en anslått verdi på 840.000 eks mva. Konkurransen er ikke kunngjort i Doffin. Det er tatt kontakt med flere leverandører, men da ingen kunne levere det produktet kommunen var ute etter ble det besluttet å foreta et direkte kjøp. Det foreligger ikke skatteattester for leverandør.

⁴ Deltakerne ble meddelt 24.05.06. Kontrakten ble inngått 12.09.06.

5.3 Vurderinger

Innkjøp av feieaggregat – Varekontrakt – anskaffet i regi av Bodø bydrift.

I anskaffelsen av feieaggregat synes de formelle kravene til konkurransen i all hovedsak å være ivaretatt. Det vi finner å bemerke er at protokollføringen ikke er fullstendig. I forskrift til lov om offentlige anskaffelser står det i § 8-1, 2. ledd pkt c: "Protokollen skal minst inneholde (...) navn på leverandører som ble tildelt kontrakt. Videre står det i samme § pkt d: "Protokollen skal minst inneholde (...) begrunnelse for valg av tilbud med angivelse av tilbudets verdi og relative fordeler og egenskaper i forhold til de øvrige tilbudene". Det framkommer ikke av protokoll for tilbudsåpning *hvor* tilbudsåpningen har funnet sted. Videre framkommer ikke navnet på leverandøren som ble tildelt kontrakt av protokoll for konkurransen. Kriterier for valg av leverandør er listet opp i protokollen, men det framgår ikke hvorvidt dette er de kriterier som ble listet opp på forhånd eller hvorvidt dette er kriteriene som begrunner valget av anbudsvinner. Tilbudet fra anbudsvinner er ikke angitt med verdi, og er heller ikke vurdert opp mot øvrige tilbud.

Vi kan imidlertid ikke se at dette har gitt noen konsekvenser i konkurransen.

Innkjøp av redskapsbærer – Varekontrakt – anskaffet i regi av Bodø bydrift.

I anskaffelsen av redskapsbærer synes også de formelle kravene til konkurransen i all hovedsak å være ivaretatt. Det vi finner å bemerke er at protokollføringen ikke er fullstendig. I forskrift til lov om offentlige anskaffelser står det i § 8-1, 2. ledd pkt c: "Protokollen skal minst inneholde (...) navn på leverandører som ble tildelt kontrakt. Videre står det i samme § pkt d: "Protokollen skal minst inneholde (...) begrunnelse for valg av tilbud med angivelse av tilbudets verdi og relative fordeler og egenskaper i forhold til de øvrige tilbudene". Tilbudsåpningen skjedde et kvarter før klokkeslett som ble angitt i protokoll for tilbudsåpning. Dette er imidlertid ikke å anse som en feil av betydning. Navnet på leverandøren som ble tildelt kontrakt framkommer ikke av protokoll for konkurransen. Kriterier for valg av leverandør er listet opp i protokollen, men det framgår ikke hvorvidt dette er de kriterier som ble listet opp på forhånd eller hvorvidt dette er kriteriene som begrunner valget av anbudsvinner. Tilbudet fra anbudsvinner er ikke angitt med verdi, og er heller ikke vurdert opp mot øvrige tilbud.

Vi kan imidlertid ikke se at dette har gitt noen konsekvenser i konkurransen.

Innkjøp av (brukt) brannbil – Varekontrakt – anskaffet i regi av Brann- og beredskapskontoret.

Denne anskaffelsen er gjort direkte mot en leverandør uten forutgående kunngjøring av konkurranse. I forskrift til lov om offentlige anskaffelser fremgår det av § 11-2 hvilke forutsetninger som må ligge til grunn for at kommunen skal kunne gjennomføre en direkte anskaffelse:

- Prisen på anskaffelsen overstiger ikke kr 500.000,- eks. mva.
- Anskaffelsen kan bare skje hos en leverandør i markedet.

- Det foreligger et usedvanlig fordelaktig tilbud som gjør det mulig å anskaffe ytelser til en pris som ligger vesentlig under normale markedspriser og en anbudskonkurranse eller konkurranse med forhandlinger ikke lar seg gjennomføre i det tidsrom tilbudet foreligger.
- Anskaffelsen kan ikke utsettes på grunn av uforutsette omstendigheter i den tiden det tar å gjennomføre en konkurranse.
- Uforutsette omstendigheter som gjør det nødvendig å utføre tilleggsytelser som er strengt nødvendige for kontraktens fullføring, forutsatt at tildelingen skjer til samme leverandør.
- Det i en forutgående anbudskonkurranse eller konkurranse med forhandling ikke foreligger tilbud, eller de tilbud som foreligger ikke er egnet.
- Det gjelder varer eller tjenester som kjøpes på børs/råvarebørs eller lignende marked, eller.
- Oppdragsgiver skal inngå kontrakt om utførelse av helse- og sosialtjenester med en ideell organisasjon.

Kommunen opplyser at de i lengre tid har prøvd å innhente tilbud på en brukt brannbil til bruk i distriktet (Saltstraumen). Det foreligger ingen skriftlig dokumentasjon på tilbud fra andre leverandører, utover et bilde av en brannbil fra en annen leverandør. Kommunen sier de i 2005 tok kontakt med samtlige kjente leverandører via telefon og Internet, men mente at ingen av de tilbudene de fikk fra andre leverandører fylte kriteriene kommunen hadde satt med hensyn til pris og funksjonalitet. Det opplyses videre at kommunen etter hvert fikk et tilbud med riktige spesifikasjoner og riktig pris, men at tilbudet hadde en ganske kort frist. Dette framkommer av vedlegg.

Ut fra hva kommunen hevder kan nok punkt 3 i § 11-2 i forskrift om offentlige anskaffelser anses å være oppfylt: ”Det foreligger et usedvanlig fordelaktig tilbud som gjør det mulig å anskaffe ytelser til en pris som ligger vesentlig under normale markedspriser og en anbudskonkurranse eller konkurranse med forhandlinger ikke lar seg gjennomføre i det tidsrom tilbudet foreligger”. Spørsmålet er imidlertid hvorvidt dette var å anse som et *usedvanlig fordelaktig tilbud*. Dette er en vurdering som i utgangspunktet i stor grad vil være basert på skjønn. Hovedproblemet er imidlertid at det ikke foreligger noe sammenligningsgrunnlag i form av konkrete tilbud fra andre leverandører. Det er derfor uansett ikke dokumentert at tilbudet var usedvanlig fordelaktig. Kommunen har heller ikke skriftlig dokumentasjon på at tilbudet var av en slik begrenset varighet at en anbudskonkurranse eller konkurranse med forhandlinger ikke lot seg gjennomføre i det tidsrom tilbudet forelå. Det kan derfor ikke anses som dokumentert at noen av forutsetningene i § 11-2, som må ligge til grunn for at en direkte anskaffelse skal kunne gjennomføres, er oppfylt.

Det er i heller ingen tvil om at konkurransen i henhold til lovverket skulle vært utlyst i Doffin. Terskelverdien for krav om utlysning lå før 09.09.05 på 200.000⁵. Selv om kommunen tok kontakt med samtlige kjente leverandører, hvilket forøvrig ikke er dokumentert, skal alle anskaffelser med en verdi på over 500.000⁶ i henhold til regelverket

⁵ Og ligger i dag på 500.000

⁶ Når dette innkjøpet ble gjennomført var terskelverdien for krav om utlysning i Doffin på 200.000. Denne ble endret til 500.000 09.09.05.

utlyses i Doffin. Det er videre kritikkverdig at det ikke foreligger skatteattester for leverandør⁷.

6. KONKLUSJONER

Av de tre tilfeldig utvalgte anskaffelsene vi har sett på kan to av disse anses å i all hovedsak være gjennomført i tråd med lov, forskrift og retningslinjer. Dette gjelder anskaffelsene ”feieaggregat” og ”redskapsbærer”. Det eneste vi finner å bemerke på disse to anskaffelsene er at protokollføringen ikke har vært helt tilfredsstillende. Når det gjelder ”innkjøp av brukt brannbil” er saken en noe annen. Det er foretatt et direkte kjøp, uten at det foreligger dokumentasjon på at noen av forutsetningene i § 11-2, som må ligge til grunn for at en direkte anskaffelse skal kunne gjennomføres, er oppfylt. Det er videre kritikkverdig at anskaffelsen ikke ble utlyst i Doffin, samt at det heller ikke foreligger skatteattester for leverandør.

7. RÅDMANNENS UTTALELSE

Rådmannen uttaler at kommunen i hovedsak er enig i konklusjonene i rapporten. Vedrørende de mangler som var å finne i protokollføringen for anskaffelsene ”feieaggregat” og ”redskapsbærer” uttaler rådmannen at kommunen for ettertiden vil innskjerpe kravene til hvordan protokoller skal føres, slik at det ikke skal herske noen tvil om at kommunen har valgt det mest gunstige tilbudet.

Når det gjelder innkjøpet av brukt brannbil erkjenner kommunen at anskaffelsen etter lovverket skulle vært utlyst i Doffin, samtidig som den mener beslutningen var forståelig ut fra situasjonen brannvesenet var i. Det presiseres imidlertid at denne anskaffelsen ikke skal danne mal for hvordan kommunen skal håndtere slike saker i framtida selv om det gjelder brukt materiell det er sterk konkurranse om.

Rådmannens uttalelse foreligger i sin helhet i vedlegg 1.

⁷ Det er ikke krav i lovverket om at det skal foreligge HMS-egenerklæring for rene varekontrakter.